

648
18.10.2018**TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA**

Aşağıdaki sorularımın **Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı Sayın Zehra Zümrüt SELÇUK tarafından** Anayasa'nın 98'inci ve İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim. 18.10.2018

Serpil KEMALBAY PEKGÖZEGÜ**İzmir Milletvekili**

Türkiye'de sosyal güvenceden yoksunluk, çalışanlar için büyük bir sorundur. İçinde bulunduğumuz ekonomik kriz, istihdamda yaşanan güvensizlik yurttaşlarımızı her geçen gün daha fazla tehdit ederken, kayıtsızlık, güvencesizlik işsizlikle birlikte ağır bir sosyal yara olmaya devam ediyor. Yurttaşlar sendikaları, dernekleri vb örgütleri ile güvenceli yaşam için taleplerini yükseltmelerine rağmen gerekli tatmin edici sosyal politikaların üretilmiyor oluşu, aksine çıkarılan yeni yasalarla kazanılmış sosyal hakların zaman içinde yok sayılması bu tabloyu daha da ağırlaştırmaktadır.

Sosyal Güvenlik mevzuatında çalışanlar aleyhine en ciddi hak gaspı 08.09.1999 (bir diğeri 2008'de) gerçekleşmiştir. SGK mevzuatı 1999 tarihinde değiştirilmeden önce emeklilik şartları kadınlar için 20 yıl sigortalılık süresi ve 5000 gün; erkekler için ise 25 yıl sigortalılık süresi ve 5000 gün iken ve emeklilikte yaşa bağlı şart aranmıyorken; 8.9.1999 tarihinde 23810 sayılı kanun ile sigortalılık hizmet süresi ve prim ödeme gün sayısının yanına, sonradan bir de yaş şartı eklenmiştir. Böylelikle kadınların kademeli olarak 58, erkeklerin kademeli olarak 60 yaşında emekli olması hükme bağlanmıştır. Hukukun temel kurallarından kazanılmış hak ilkesini dahi gözetmeden SSK'lı, Bağ-Kur'lu veya Emekli Sandığı'na tabi tüm sigortalılara ayırım yapılmaksızın yaş engeli konulmuş ve böylece milyonlarca EYT(Emeklilikte Yaşa Takılanlar) mağduru oluşturulmuştur.

Sosyal Güvenlik Kurumu bu çalışan yurttaşlarımızı (sigorta başlangıç tarihleri 8 Eylül 1999 tarihinden önce olmasına rağmen) emekli olmak için genç buluyorken, iş piyasasında ise 38 yaşın üzerindeki başvurular yaşlı bulunmakta ve çift haneli işsizlik rakamlarının yaşandığı ülkemizde büyük mağduriyetler yaşanmaktadır.

4687

Üstelik anayasal ve yasal haklarını talep eden Emeklilikte Yaşa Takılanlar'ın tembellikle suçlanması, SGK sisteminin eksiklerine yönelik özeleştirel bir tutumdan uzak olunması, aksine sosyal güvenlik harcamalarının bir kambur gibi, emeklilik maaşlarının da hakedilmiş tasarruflar değil devletin kaynaklarının sömürülmesiymiş gibi sunulması büyük bir çarpıtma ve çalışanların emeğini yok saymak ve değersizleştirmek. Sosyal güvenlik sisteminin çalışan insanların refahı için mi var olduğu, yoksa emeklerinin yağmalanmasına ve talana hizmet etmek için mi tasarlandığı ciddi bir soruya dönüşmektedir.

Bu bağlamda;

- 1- Şu an itibariyle kaç sigortalı (SSK, Bağ-Kur, Emekli Sandığı) emeklilikte yaşa takılmış ve bu sebeple mağdur olmuştur?
- 2- 2017 yılında SGK'na ne kadar bütçe transferi yapılmıştır ve bunun ne kadarı artan sağlık giderlerinden, kayıt dışı istihdamdan ve prim tahsilatındaki sorunlardan kaynaklanmaktadır?
- 3- Ülkemizde kademeli olarak emeklilik yaşının arttırılmaya başlandığı 1999'da SSK'da aktif/pasif dengesi 2,02 iken bu oran yıllar içinde daha da düşmüş, 2005'de 1,78, sosyal güvenlik kurumlarının birleştirilmesinden sonra 1,9 civarında seyretmiş ve 2016 sonu itibariyle de 1,86 olmuştur. Aktüeryal denge neden tutturulamamıştır? Aktif/pasif dengesinin tutturulabilmesi için son 16 yılda ne gibi önlemler alınmış ve başarısızlığın sebebi ne olmuştur?
- 4- Emeklilikte yaşa takılanların taleplerinin gerek iktisadi, gerek hukuksal anlamda, gerek sosyal politika ve sigortacılık anlamında haklı olduklarını düşünüyor musunuz?
- 5- Emeklilikte yaşa takılan sigortalılar, prim ödeme gün sayısı ve sigortalılık süresini doldurup yaşı bekledikleri sürede çalışmaya devam ederlerse ücretlerinden malullük, yaşlılık ve ölüm sigorta primleri kesilmeye devam ediliyor. Bu kişiler emeklilik için yeterli miktarda prim ödemiş olmalarına karşın kendilerinden hâlâ tam prim alınmasının sebebi nedir?
- 6- Sosyal Güvenlik sisteminin iflasında etkin ve şeffaf bürokratik düzenleme olmayışı, devlet vesayeti, sosyal devlet anlayışından uzaklaşma, yanlış yönetim ve yozlaşmanın payı tespit edilmiş ve ölçülmüş müdür?
- 7- 1995 Yılından itibaren hükümetlerce dile getirilen sosyal güvenlik sisteminin açık verdiği söylemleri karşısında işverenlerin kayıt dışı işçi çalıştırmalarına olanak sağlanması ve sürekli işverenler lehine prim afları çıkarılması abesle iştigal değil midir?
- 8- 1999 yılında, mağduriyete sebep olan 4447 sayılı Kanunun yürürlüğe girmesinden önce herhangi bir sosyal güvenlik kurumuna (SSK, Bağ-Kur, Emekli Sandığı...) bağlı olarak

4687

sigortalı bir işe girenlerin bu kanuna değil, işe girdikleri tarihlerdeki emeklilik şartlarına tabi tutularak problemin çözülmesi için bir çözüm arıyor musunuz?

- 9- Prim gününü dolduran ancak yaş sınırına takılan emekçilerimizin emekli olması ve emeklilere insana yakışır koşullar sağlanması durumunda genç işsizliğin azaltılması mümkün olacaktır. Bu iki yönlü mağduriyetin giderilmesi ve çifte iyileştirme planı konusunda bir çalışmanız var mıdır?
- 10- Mevcut sosyal güvenlik yasalarına göre aylık sınırının altında emekli maaşı ve mezarda emeklilik koşullarını değiştirmek için bir düzenleme yapacak mısınız?